

अनिच्छ, -च्छक, -च्छु, -च्छुक, -च्छत् *a.* Not desirous, unwilling, averse, reluctant; अनिच्छन्तमपि मां against my will.

अनिच्छा Unwillingness, indifference, reluctance.

अनित *a.* [अन्-इत] Not gone with, unattended, destitute of; वनितयाऽनितया रजनीवधूः R. 9. 38; पृथु निरन्तरमिष्ट-मुजान्तरं वनितयाऽनितया न विषेहिरे Śi. 6. 60. °भा 1 having no splendour. -2 N. of a river; मा वो रसानितभा कुभा कुमुर्मा वः सिन्धुनिरीरमत् । Rv. 5. 53. 9.

अनित्य *a.* 1 Not eternal or everlasting, transient, non-eternal, perishable (नश्वर) (opp. नित्य); गन्धवती पृथ्वी सा द्विविधा नित्याऽनित्या च T. S. 9 (अनित्या = कार्यरूपा); See नित्य; यदि नित्यमनित्येन निर्मलं मलवाहिना । यशः कायेन लभ्येत तन्न लब्धं भवेन्नु किम् ॥ H. 1. 45; रजस्वलमनित्यं च भूतावासमिमं त्यजेत् Ms. 6. 77; धर्मोऽनित्यः सुखदुःखेऽप्यनित्ये जीवोऽनित्यो हेतुरस्या-प्यनित्यः Mb. -2 Occasional, temporary, casual; not peremptory or obligatory as a rule &c., special. -3 Unusual, extraordinary; वर्णे चानित्ये P. V. 4. 31 (लोहितकः कोपेन, अन्यथा तु श्वेतवर्णे इति भावः); आनाभ्योऽनित्ये III. 1. 127 (स हि गार्हपत्यादानीयतेऽनित्यश्च सततमप्रज्वलनात् Sk.) See VI. 1. 147. -4 Unsteady, fickle, not permanent; अनित्यं यौवनं रूपम् H. 4. 68; °हृदया हि ताः Rām. -5 Uncertain, doubtful; अनित्यो विजयो यस्माद् दृश्यते युध्यमानयोः Ms. 7. 199; विजयस्य ह्यनित्यत्वात् Pt. 3. 22. -6 (in grammar) A rule or operation which is not invariable or compulsory; optional. -**नित्यम्** *adv.* Occasionally, not permanently, incidentally, casually; अनित्यं हि स्थितो यस्मात् Ms. 3. 102. -**Comp.** -**कर्मन्**, -**क्रिया** an occasional act, such as a sacrifice for a special purpose, a voluntary and occasional act. -**दत्तः**, -**दत्तकः**, -**दत्त्रिमः** a son given by his parents to another temporarily (for temporary or preliminary adoption). -**प्रत्यवेक्षा** (with Buddhists) the consciousness that everything is perishable and is passing away. -**भावः** transitoriness, transient state, limited nature or existence; so अनित्यता-त्वम् frailty, instability. -**समः** a sophism or fallacious reasoning which generalizes what is exceptional (as अनित्यत्वम्). -**समासः** a compound which it is not obligatory to form in every case (the sense of which may be equally expressed by resolving it into its constituent members.).

अनिद *a.* That which cannot be seen; इत्यभिष्टूय पुरुषं यद्रूपमनिदं यथा Bhāg. 10. 2. 42.

अनिद्र *a.* Sleepless, awake; (fig.) vigilant, watchful, -**द्रा** sleeplessness, vigilance.

अनिष्टुष्ट *a.* Unchecked, unsubdued.

अनिन *a.* Ved. Having no master or lord (इन).

अनिन्द्र *a.* [न. व.] Dispensing with or disregarding Indra or his worship; (इन्द्रोपासनाशून्य); मामनिन्द्राः कृणवन्नुकथाः Rv. 5. 2. 3.

अनिन्द्रियम् 1 Reason (that which is not the senses). -2 Not an organ of sense, the mind.

अनिपद्यमान *a.* Not falling down (to sleep), untiring; अपदयं गोपामनिपद्यमानमा च परा च पथिभिश्चरन्तम् Rv. 1. 164. 31 and 10. 177. 3.

अनिपातः Not a fall, continuance of life.

अनिबद्ध *a.* 1 Not bound अनायतो अनिबद्धः कथायं न्यङ्गु-त्तानो अवपद्यते न Rv. 4. 13. 5. -2 incoherent; °प्रलापिन् prattling (talking incoherently).

अनिबाध *a.* Unobstructed; उरौ महौ अनिबाधे नवर्धापो अग्निम् Rv. 3. 1. 11. -**धः** Liberty.

अनिभृत *a.* 1 Not private or reserved, public, open, not hidden. -2 Immodest, bold. कामिनामनिभृतान्यपि रम्भास्तम्भकोमलतलेषु नखानि Śi. 10. 66. -3 Unsteady, not firm, tremulous; °करेष्वाक्षिपत्सु प्रियेषु Me. 70; °वेलावीचिबाहुः Ki. 3. 60, 13. 66; असौ सन्ध्याशङ्खध्वनिरनिभृतः खे विचरति Mā. 2. 12 not hidden, loud; see निभृत also.

अनिभृष्ट *a.* [नि-भृश्-क्त, निपातः न-त.] Unobstructed, unimpaired, unabated; अनिभृष्टविभिर्हन्योजसा Rv. 2. 25. 4, अनिभृष्टस्तन्वं वावृधस्व 10. 116. 6.

अनिभ्य *a.* Not wealthy (इभ्य).

अनिमकः [अन्-जीवने शब्दे च, भावे बाहु °इमन् इत्यनिमः जीवन्, तेन कार्यति प्रकाशते, कै-क. Tv.] 1 A frog (तस्य मरणेपि पुनरुज्जीवनात्). -2 A cuckoo. -3 A bee (उभयोरपि तयोः मधुर-शब्देन प्रकाशमानत्वात्). -4 The filament of a lotus, पद्मेकेशर. -5 N. of the tree मधूक Med. (Mar. मोहा).

अनिमान *a.* Unbounded, immense (अपरिच्छिन्न); °नो धूमकेतुः Rv. 1. 27. 11.

अनिमित्त *a.* Causeless, groundless; casual, incidental; आलक्ष्यदन्तमुकुलाननिमित्तहासैः Ś. 7. 17; °तं मित्रम् disinterested, Dk. 25; °उत्कण्ठा M. 3. 9. -**त्तम्** Absence of an adequate cause or occasion, causelessness, groundlessness. -2 A bad omen, ill-omen; चारुदत्तस्यैव दर्शनमनिमित्तं प्रमार्जयिष्यति Mk. 6; ममानिमित्तानि हि खेदयन्ति 9. 10; शमनार्थम् अनिमित्तस्य Ve. 2. 3. -3 Not a valid means of knowledge अनिमित्तं विद्यमानोपलम्भनात् MS. 1. 1. 4. -*adv.* -**°तः** Groundlessly, causelessly, without any adequate cause; अनिमित्तमिन्दु-वदने किमत्रभवतः पराङ्मुखीभवसि M. 1. 18; अनातुरः स्वानि रवानि न स्पृशेदनिमित्ततः Ms. 4. 144. -**Comp.** -**निराक्रिया** averting ill omens. -**लिङ्गनाशः** a kind of ophthalmic disease ending in total darkness.

अनिमिषम्, -**षा**, -**मेषम्** *ind.* Ved. Without winking, vigilantly; incessantly. नेमा आपो अनिमिषं चरन्तीः Rv. 1. 24. 6; अनिमिषं रक्षमाणस्तव व्रते Rv. 1. 31. 12 and 164. 21.

अनिमि (मे) ष *a.* [न. व.] 1 Not winking, steadfastly or intently fixed; °लोचनं सुचिरमालोक्य K. 102; °पक्ष्मणा 181; शतैस्तमक्ष्णामनिमिषवृत्तिभिः R. 3. 43; °दर्शनरमणीयैः K. 50 (Pun) fish and twinkleless glances. -2 Vigilant.